

däi oel achter d' mäiden

FAN IIMEL ABDENÓ

Ennerwor mank däi fräej mäiden tüsken 't Braukmer- un 't Auerkerland wor me dat lüud mootergedrüüs fan d' äiwerg minske trek hóóst näit meer ferdülden maut, ferburgen in dat hóog gres, skuult fan däi machterg äiken boomen höör sâacht skaaren, lijt 'n lang sünnerliik pad, fergeeten un skróó. 'T is disser stee wor 'k ins' miin éerst läieft fun, unner d' glinsternd aangels fan 'n glaajend sömmerdağ, un wor s' mii ook weer fergung wiilst ik fersinken dee in d' däiept fan höör oogen un säi mii, ferstoppt in unsküllerg kweedeläj, höör forwal see. Nuu sünt disser tiiden al lâang fergóón un striikent mii bloot no of un an as spöykachterg slaajers, do koom ik no fóók bii disser stee, doo mii däi Auerker droekt t' fööl word't un dat geproot fan siin inwooners t' lichtfallerg.

Dor, in däi machtergst tûun fan us land, wor däi föögels fräj in d' takken rüsselnt, höör nüsten baauent un ferlóótent, däi wulken as 'n wiet wiisder däi blâau heemelssäj biiraajsent un dat gres gröyner let't as aarnds anners, dor leevt no 'n wunnerliik spöyk, wat mii al miin häiel leeved folgen dee, man sük bloot up disser stee wies fööer mii fertöönen wul. Un up disser dağ, fan däi 'k nuu fertellen wil, wees häi sük fan näjs, disser oel fründ, do näit in 't biitoovernd gelóót fan 'n mooj wicht as woleer, man as 'n oel skrumpelerg keerl, däi d'r achter d' mäiden in 'n lütje stlood lağ t' duuseln.

Eerst was ik däi man häil näit gewoer worden. In 't denken ferlooren leep ik miin went pad as altiid, däi kwakkelk stäinen unner miin fauten. Fööer twei dóóeġ was ik bii 't uphangen fan 'n kloek in d' bóódkóómer fan 't gemak faalen un haar mii däi kop an d' gemaksbriel stöt't. Siitdeem kul mii 't bräigen altiid, doo 'k man 'n setje in d' süen stun, un ik was up d' söyek nôó d' skâar unner wat rubberg boomen düüdelk fan miin n'rmóóel pad ofkoomen, doo 'k achter 'n lütje busk bii 'n slood t'móól 'n machterg snurken fernam.

"Wel is d'r?", reep 'k.

Giin antern.

"Ik heb Jau wol höört."

Doo röögdent sük däi blóoden un 'n oel keer kroop tau d' struuken uut, stiel fööer sük hen fuuternd:

"Düüvel, bliksem, wat faalt däi fent in us t' stöören. Wil häi us no âal um d' hals brengen!"

Fut achteran folgde hum 'n tuusterg hund, 'n lütje snaautser, däi mii mistrauerg bïioogen dee. Däi keerl stun umstóóndelk up, hul sük d'r bii siin kruem rüeg un stende almeeweġ, man kweem den mit 'n unferwacht'gaaugerķaid up mii dóól.

"Wat biifaalt 't dii mii hir tau stöören! Wäist näit, wat fandóóeġ föör 'n dağ is?", böelk häi mii an.

"Dingsdag", see ik ferwunnert.

"Heb ik 't näit säegt! Dingsdag...", wul däi keerl al anfangen, man biisun sük doo mitäins:

"Jäiget, dingsdag säegst duu? Dat kan näit, fandóóeġ is söndağ!"

"Nee, fandóóeġ is dingsdag."

Häi keek ferdattert föör sük uut.

"Nee, dat kan näit. Up dingsdag eet ik altiid brummelbäjen un däi heb 'k d'r fandóóge näit. Düs maut fandóóeġ söndağ weesen."

Häi wees nôó 'n näit nôóder biistemt stee dat lâang pad andóól.

"Un was fandóóeġ dingsdag, den haar däi postkûuts d'r je ook al west. Nee, dat kan näit. Bóós Beenengó let't sük näit an 't müul miigen. Häi dwingt däi tiid, näit annersum!"

Ik leet hum siin woorden unkumtäart döörgóón. Däi keerl, Bóós Beenengó, soo as häi sük nöymde, was blaukbor näit meer häil up d' höeġt fan siin gäistelk fermöögen.

"Hir kumt soowiisoo noojt 'n kûuts", see ik man bloot.

Dat haar 'k läiver näit dóón sult.

"Wat sal dat häiten, 'noojt 'n kûuts', 'noojt 'n kûuts'. Fan sülst kumt hir 'n kûuts! Woo söölent däi hôog heeren den anners nôó Auerk koomen, he? Het häi d'r insett um doch. Fläigen köönent s' je wol näit. Fan sülst kumt hir 'n kûuts, däi hanooversk postkûuts up d' dingsdag teegen sünriisen. Un den bün 'k d'r föör höör."

In róoseraj ferdwoolen gung häi weeuem nôó siin busk, däi hund achtertau as 'n stiel gefolg. Ik keek hum ferwunnert achternôó, wul däi oel wrantpot in siin twiivelmauderg free lóoten un taugóón, man 't dürs näit lâang, doo wüpde siin spillerg fiiguer al weer tau d' buskóózje uut. Un dit móól hul häi wat in d' hâan. 'N geweer. Däiep rust umgreep däi lâang loop un däi holten skecht leet old un möör. 'T leet as 'n muskêt.

Worskiinelk is 't wies 'n muskêet, doch ik doo. Häi wees mii 't wóopen.

"Fan däi Fransken", ferkloer häi.

"D'r mautent däi Hanooversken eerst an bïilangs. Sööm pund, 69-keliiber, dat sal däi düütsk düüvels häil näit smóóken. Un eer s' weeruem köönent, gaajt däi fâal achter höör diecht. Den kumt Klóósoom up höör dóól un den het 't west mit däi fâajn heeren. Den köönent s' höör kaiser of gróóf, of woo s' däi görtkop nöyment, 'n gâaud nacht wünskern!"

Häi wees 'n bräid laagen, man ferfung sük den in 'n dügterg hausten, däi 'n häil set anhul. Ik keek hum man stum an. Wat däi keerl wul, haar 'k no altiid näit recht biigreepen. Man mit däi tiid wur 't alweg maaler. Doo häi sük biidort haar, wees häi weer up siin muskêet.

"Fan däi Fransken", heerhool häi.

"Däi wullent an miin plóóets, wullent s'. Man Bóós Beenengó let't sük näit döör Fransken kumdäären. Ferjaqt heb 'k dat halfmáal folk. Teegen förken kunnent s' ook näit an."

Häi lâag weer, man keek den t'móól wat dröömeterg fööer sük hen.

"Spiitelkerwîs kweement s' lóóter no inset. Doo mus 'k uitnaajen un hebbent s' mii d' plóóets mit kâap un köogel ofbraant. Man dat het weerd west, säeg ik dii. 'N fräj fräisk buer let't sük näit f'r nâar bruukaen! Ræecht Fräisen däinent giin heer!"

Häi keek mii in 't gesiecht.

"Man däi Frankman het dii ook näit ferskoont, säi ik. Däi blaauels up diin kop hest dii do wol näit sülst biibrocht?"

"Do, bün fan 't gemak faalen", see ik man un doo häi mii fróógend ankeek:

"Wul 'n kloek uphangen."

"Wat büst duu den f'r 'n fiigöök, dat duu 'n kloek booven diin gemak uphangen daajst?", froog h' laagend.

"Büst ook man 'n fröem apostel."

Ik see nik. Soo sâacht haar 'k ook naug. Man däi keerl hul näit up.

"Gaf fan sülst ook wekker, däi 't âal uutsattent, netjes mitdaun hebbent as dööserg hauner! As huen däi hauner weesen willent. Jóó, däient gift wol altiid! Un upstünds arranzjäärent s' sük nuu mit höör næej heer, däi hanooversk dudkop."

Häi keek gnatterg fööer sük hen.

"Ferróóders sùnt s'. Fertel mii ins': Woo kan äien fan höör oojt fräj weesen, doo s' altiid man fan als mit sük móóken lóótent, wat höör säegt word't. Dat maust mii ins' fertellen."

Nuu haar 'k t' fööl:

"Höörent Jii móól. D'r kooment giin Hanooversken! Dat hir is 'n ol nor pad, däi fii'licht móól fan wat buren bruukt word't, man wor anners noojt äien kumt. Ik wäit näit, wat Jii biirekken willent, man hir word't d'r nik fan!"

Man häi grimlaagde bloot.

"Nee, Bóós Beenengó let't sük näit f'r nâar bruuken! Kan näit angóón, dat 'n oostfräisk buer sük altiid up siin fauten trappeln let't! Kan näit angóón, dat altiid man weer 'n anner dwingelant kumt, um us t' oovermestern! Kan näit angóón, dat wii man däi spöölbâal fan däi grôot heeren höör mâal fantasiiden sünt! Ik sal hir stóón, bit däi Hanooversk d'r dood mank däi mäiden liegen daajt! Of mii sal däi düüvel hóólen!"

Häi ful weer in 'n luud laagen.

"Un häilmóols allenerg bün 'k je ook näit", mäien h' no, "Klöósoom sal mii d' rüeg freihollen."

Ik keek hum wat mitliiderg an, däi keerl was wol al lâang in 't wiel.

"Ik maut nuu", see ik, "Fii'licht sügt me sük je móól weer."

"Denk ik wol", anter däi oel, man ik haar 't man läiver hat, doo 't näit soo koomen haar.

Sâacht ferdween dat läest biitje fan däi skuumerg krôon in d' däiept fan unennelk ferooven. In däi bliivend gêel skiin flikkerdernt däi gräel böönlampen as lütje helfuren un mank höör griiselt gläent keekent mii miin äigen oogen an mit 'n tsoord fan anwent möjergkaid. Man doo ik mii t'rueglêen, deedent sük twei näej oogen in däi düüvelsdrank späigeln un höör furergkaid leet däi biistóond gloer t' oovermestern.

"Un wat móókst duu anners no?", froog dat wicht.

"Of un an dau 'k skeitboorden."

"Skeitboorden, interesant", mäien s' ferhöygt.

"Dat móókt 'n fründ fan mii ook. Man säeg näit, dat duu ook no lid fan soo 'n skeitboord-geng büst."

"Nee, dat nuu ook weer näit."

"Wul 'k änliik ook móól weer daun", mäien s', "Man ik heb laider ġjin skeitboord meer."

"Ik heb mîn d'r bii. Kan 'k dii wol wiisen."

"Jóó, köönent wii wol móól daun. Man nuu mut ik weg."

"Wor den hen?", froog ik laagend.

"Miin fründ kumt."

Säi keek an mii f'rbi.

"D'r is häi ook al."

'N lütje bräied keerl kweem fan däi achter mii stóond biljerttóóvels nóó us tau.

"Wollen wir Süße?"

"Ja, bit den", see s' un ferdween in 't dunker.

Ik keek weer in miin glas. Âal oogen weerent nuu weg un dat griiselk fuer ferbrâan elker sachtergkaid. Nuu späigel 't sük in miin äigen säiel un róókde mit âal siin hiets miin pukkernd haart. Un t'móól was ik näit meer möej. In än tog drunk ik miin glas uut, biistael mii den no twei annernt un lösde dissent binnen fiif menüuten. Doo gung 'k in buuten. Mank d' Auerker stad siin düüsterg loonen kroopent dunker fiigööken as müegen nóó 't lücht. Däi lateernen biiseerdent miin oogen, dat geraup fertêer mii fan binnen. As 'n ferdreeven slingerde ik däi noorder wâal anhoog, teegen mii däi Äimserger Stróóet, un fööer höör reesent grôot betongan denkmóólen däi ferteldent fan "dood" un "nooit weer". Uut an 't waalpad krüüsенд loonen glee flikkernd dook fan 't tsentrem siin muulen nóó däi föörsteeden tau.

Ik kweem bii d' busstóósje. Däi 550 stun as 'n kasteel fan biiskóóven middent in 't niks. Fööer d' ingaang hung 'n riig fan jenkiis un friiks. Sünner d'r um t' denken kroop ik döör däi oopenstóond achterdööer. Dat fjöökel glee döör däi läecht stróóten tau d' stad uut un teegen us lağ däi streevsk jöögd in lütje koppels up 't grund, däip fersunken in meerten fan höör äigen koets.

Ik keek döör däi fûul fensters, fan d' heemel skeen sülver móónlucht tau d' kebîn in un däi steerns tinkeldent sâacht oover d' huusen, slooden un mäiden. Up d' höegegt fan Westerholt wur däi busforder gewoer, dat 'k duun was, achter Bliidstee murk häi, dat 'k ġjin forkort haar, un ennerwor fööer Gramsak smeet häi mii tau d' bus uut.

Nuu stun ik d'r hälundal allenerg mit miin skeitboord unner d' aarms. Däi nacht was waarm un ik dee mii in 'n drööeg stlood läegen un miin duunergkaid uutslóópen. Teegen 't griislecht wur 'k wóók. Däi

süen rees achter d' mäiden un dreev mit elker menüuet as 'n glennend lâamp meer wâarmt nôó mii tau. Achter d' ampel stun bii d' bundsstróóet 'n Landrover. Ik sleek mii nôó hum tau, greep däi döör fan siin lóódflâakt un stael mii up miin boord. Soo róósde ik döör d' landskup, däi gräel süen t' möyet.

Nôó 'n setje saăg ik in d' fêert 'n blaau lücht blinkern. Ik leet 't aautoo lös un ruel mit miin läest swung nôó stróótskâant tau. Bii 'n smóól pad stun 'n skendaarmsaautoo. Siin lüchten flikkerdent almeetau. Fan d' mäiden fernalm ik nuu geraup, man wat s' seedent kun 'k näit ferstóón. Weer up miin skeitboord kweem ik dichter bii höör.

Up 'n boom sittend, siin geweer up d' skood, däi hund d'r teegen, saăg ik hum weer, däi oel Beenengó. Häi was näit altau feer fan siin eerder stee ofkoomen, in d' fêert kun ik no miin went wannerpad uutmóóken. Unner hum stunnent twei skendaarms, äin fraauminsk un 'n keerl. Dat fraauminsk reep almeeweđ nôó hum, wiilst däi man stum teegen höör stun.

"Kooment S' man fan d' boom dóól. Dat is läip geforelk föör Höör d'r booven t' bliiven."

"Wat sal dat geraup, wel sü' jii ooverhôop", dönner 't weeruem.

"Wii sünt fan d' skendaarms. Wii hebbent höört, dat Säi hir al langer in buuten oovernachten daunt un willent Höör helpen. Wat is Höör nôóm?"

"Bóós Beenengó bün 'k", böelk häi.

Dat skendaarmske sküdkopde man.

"Skendaarms!", lâaăg Beenengó.

"Skendaarms! Jii sünt do ġiin skendaarms! Wor is den Jau peerd?"

Däi frâau keek man biiduust.

"Peerd? Worum peerd?"

"Un wat hebbent Jii bloot an", lâaăg häi weer, "Nee, mit skendaarms kan me süks fiigööken as Jii 't sünt näit ferwesseln. 'N wiif un 'n köökeljâan sünner peerd. Jii lóótent meer as paajassen!"

"Was sagt der Mann da?", froog doo däi anner skendaarm.

Dat haar h' man näit dóón sult. As 'n wiel fuuter däi oel doo fan siin tâak dóól.

"Wat proot't diin kulóóntje nuu Düütsk? Willent jii mii f'r nâar bruukan?"

Un häi greep siin groot geweer, dat däi hund achter hum bii d' prooteräj in 't bek noomen haar, um 't up siin fersiit an t' läegen. Man däi leet 't rusterğ rörke wol näit föör ful t' neemen.

Beenengó drükde of un geböören dee ... niks.

"Düüvel! Nuu wult duu ror Fransken-rêev no näit móól meer!"

Däi skendaarms wesseldent 'n róódlös blik.

"Kooment Säi nuu do fan d' boom", fersöch 't dat fraauminsk fan näjs.

"Noojt!", reep däi oel, "Hóól dii däi düüvel, ferróóder!"

Un as häi d'r bii wild mit siin aarms in d' lücht geestikkeläär, hoo d' skecht fan 't geweer dügterğ up 't holt. Doo ferfêer 'n lûud knâal upäins däi kemooderğ selskup. Däi skendaarms skuudent sük fut in 't ges, do bii d' oel was däi uitfoelğ wat rabjóóter. Swor un ferlaajt döör 't almeeweđ ferkunsuumäären fan móóltiiden, däi wol näit bloot fan tee un oostfräisk swartbrood biistunnent, gaf hum 't lot 'n

machterg sküp nóó achter, däi häi näit meer ferknuusen kun, un häi ful dóól in 't struuikeräj as 'n sak tuffels.

Unbiiseert, as döör 'n wunner, kweem häi weer ooveräien.

"Sóótan, düüvel, bliksem!", reep häi un náaj d'r fandöör, soo gaud as h' kun, siin tråau färbainer achter hum. Ik folgde döör däi mäiden, döör drööeg slooden un brûun busken, un haar miin määjt d'r bii, höör näit t' ferläisen. Minner un minner wurdent däi boomen, leeger un leeger dat gres, bräider un bräider däi pôoden. Un haarder dat dräigelk ruusen. Ook häi leet 't nuu t' höören. Of un an hul häi in, keek um sük, man kun do näit uutmóóken, wor 't weg kweem. Man ik wus 't.

T'móól stunnent wii bii d' grôot stróóet. Häi fööer mii un ik 'n meeter of hunnert achter hum. As 'n mistrauerg hóón stapde häi up däi asfalt, biiprôov siin fastergkaid f'rsichterg mit d' fauten un keek den däi lâang grîs weg hendóól.

Bii lütjen kweem ik dichter bii däi oel, man ik tråau mii näit, fööer hum t' treeden, un soo ferstopde ik mii achter 'n diek busk. Däi keerl stun d'r man un stoer in d' fêert, däi skendaarms sullen hum wol ferlooren hebben, meskiin haarent s' ook man däi lust ferlooren, achter hum an t' sitten. Däi oel was 't klorblikkelk ne'geliik. Achter hum flikker däi lücht, däi wâarmt rees tau d' slooden un kolken uut, d'r was giin wóóter meer, wat höör köylergkaid brocht hebben kun, un soo dreev s' sünner rüst feerder döör däi landskup un wor s' kweem, broch s' ook 't läest fjad un haiter leeved amäen däi dood.

Doo hööer me achter 't fliren t'móól dat ruusen weer, sâacht haarder wordend, un ook däi oel draaj sük dôódelk um. In d' fêert blinker wat unner d' glinsternd süen, róosend kweem 't up us dóól, däi man was raajn anfrooren.

"Sóótan, düüvel!", hööer ik hum, "Wat hest duu us nuu up d' eerden stürt?"

Dichter un dichter joog däi wóógen, däi keerl leet häilundal ferstiift, siin blik stor nóó fööer. Doo 't man no 'n meeter of hunnert fan hum weg was, biigun 't aautoo, wild t' huopen. Fööer skrik wüpde däi oel biisiid, net akróót in d' weg fan 'n anner fan achter koomend fortüüg. Däi forder bräems, man 't was tau lóót, däi wóógen róókde Beenengó bii d' siid, smeet hum fan 't pad of in d' busken un floög den sülst slingernd up d' anner stróótskâant in d' slood.

Ik leep nóó hum tau, häi laăg up d' rüeăg, blaud stroomde hum tau 't bek uut.

"Heb 'k do säegt ... dat wii us no insett weer säint", see häi, griiselk griinend.

"Ik hóól hüelp!"

Wat beeters wul mii näit infaalen. Häi smüüsterlaagde man.

"Lóót 't man, dat daajt näit nood. Oojt mus däi düüvel mii je hóolen."

Ik wus näit, wat 'k antern sul.

"Maăg wol beeter soo weesen", mäien häi, "Soo säi ik miin lüü meskiin insett weer ..."

'N heeverg hausten fung hum, blaud sprüets up 't gres un up miin kläär.

"Doo in däi düüsterg nacht, disser bliksemsnacht. Ik ..."

Häi grimlaagde weer.

"Ik kun höör gniren höören, höör reeren un skräiwen. Un do heb 'k nikks dóón. Staarven haar 'k sult, up disser dag, man nuu fin ik t'minst hir ennelk miin free. Hir in disser godferlóóten häel, of wat 't ook is."

Häi keek mii t'móól eernst in 't gesiecht.

"Ferspööl diin leevend näit, kamróód!"

Doo weerent siin oogen lös, bloot dat skier heemelblaau späigel sük in höör flâau skiin. Däi süen rees
nóó höör hôogst pünt, däi mäiden braandent, âal 't leevend was fergóón un mank d' walmen dwäilde
ik nóó huus tau.

Up d' freidaṁmörn tittelde 't Auerker bladje up siin föörsiid fan "Staatsverweigerer greift Polizisten an und stirbt bei Verkehrsunfall". Ik ooverfloog däi artikkel, wat d'r stun wäit ik fandóóeġ näit meer. Man 't tittelbild hangt no altiid oover miin skriivtóóvel, ik säi hum nuu, doo ik disser woorden dóólskriiven dau. Äinliik wist 't man 'n ferbuult aautoo in 'n stlood un dat sal ook als weesen, wat däi mäiest lüü d'r fan mitneemen daunt. Man ik säi meer. Den ferstopt in dat bild, achter 't fertäikent späigeln fan 'n brooken rûud kan me d'r däi sâacht kuntüren fan 'n lütjet hundje uutmóóken, 'n tuusterġ snaautser, wóóker tau d' fenster uut kiikend. Wor häi nuu wol is?